

KLOKOTIC KI TAMBURAŠI

luni, 10 octombrie 2016

U Klokoti u, vjerovali ili ne, ima tamburaša.

Iako

nespecifi na i neprimjerena za karaševsku folklornu tradiciju, tambura je, ipak, pronašla na in doprijeti do srca nekoli ine mladi a navedenog naselja. Tamo su etnaest tamburaških po etnika postavili temelje prvog karaševskog tamburaškog zbora prošle 2015. godine, u studenome mjesecu.

Ali,

kao što sam rekao, karaševskim Hrvatima nije specifi na tamburica. Nitko se živ ne sje a da se ikada tamburicama sviralo na nekoj karaševskoj svadbi ili na bilo kojem drugom veselom doga aju u ovim našim krajevima. Naši su stari muzikanti, tako kako smo ih zapamtili, svirali violinu (laftu, kako Karaševci vele) i držali bas na kontrabasu (bronki, kako joj mi kažemo) i, kako kad, radi glasno e, lupali tamo neki bubanj (tupan na karaševskom). Nerijetko se svirala i frula.

Nešto

se kasnije tim tradicionalnim instrumentima pridružila i harmonika, a ona s vremenom dobiva najvažniju ulogu me u njima. Taj veliki uspon harmonike možemo objasniti sve ja im prodorom srpskog folklora u karaševsku svirku.

U

modernim vremenima nestala je bronka, skoro da je nestala i lafta, ali se zauzvrat javljaju elektronske orgulje i, ovisno o situaciji, saksofon. S napomenom da je harmonika i dalje rukovode i muzi ki instrument.

Današnji

je karaševki folklorni repertoar ili je srpski ili je rumunjski. Od tradicionalne karaševske svirke ostalo je još nekoli ina audio snimaka u arhivama, ali ve ina onog što je sa uvano nosi, nažalost, ožiljke rumunjske folklorne interferencije.

Jesu

li, me utim, Karaševci ikada imali svoj izvorni folklor ili su ga oduvijek pozajmljivali od susjednih naroda, kao što to rade i u današnje vrijeme? Srpski jezikoslovac Josip Erdeljanovi je na po etku 20. stolje a, tijekom svojih istraživanja me u preseljenim Karaševcima u Srpskom Banatu tako er uo io da oni: „Krašovanski nit što znaju pripovedati niti pevati znaju – pesme su im svetovne srpske, a religiozne bunjeva ke i hrvatske“.

Kao

što sam maloprije rekao, u Karaševce se pjeva i svira rumunjski ili srpski, a zato su, po potrebi, nadodani i specifi ni instrumenti: kada se više rumunjski sviralo prevladavao je saksofon, dok je u preostalom slu aju harmonika imala glavnu rije , popra ena, u novije vrijeme, elektronskim orguljama. Sva ova nova glazbala, kao što smo vidjeli, strani su tradicionalnoj karaševskoj formaciji, ali ona su se vremenom toliko ukorijenila da je obi nom Karaševcu, danas, gotovo nezamišljivo slušati živu glazbu na nekom doma om veselju a da ne uje zvuk njihovih akorda.

Stoga

je, donekle, opravdana susdržanost Karaevaca u uspjeh tamburica u ovim našim krajevima.

Me utim,

nije ni u Hrvatskoj tamburica oduvijek bila dominantna u odnosu na druge tamošnje instrumente. Nju su je donijeli Turci u 14. i 15. stolje u. Na tlu bivše Jugoslavije najviše se udomila kod muslimana – u Makedoniji, na Kosovu te osobito u Bosni i Hercegovini. Iz Bosne su je okci prenesli u Slavoniju gdje je 18. i 19. stolje u postala najizrazitijim narodnim instrumentom.

Vele asni

Petar Dobra, župnik u Klokoti u, objasnio je kada i kako su kod nas ovdje dospjele tambure: "Prije par godina kontaktirali smo Hrvatsko Veleposlanstvo u Bukureštu i rekli smo im da želimo nabaviti nekoliko tamburica, a poslije ćemo tražiti mlade koje su željne svirati. Rekli su da nam mogu, za po etak, financijski podržati u nabavi deset takvih instrumenata, ali da se mi osobno interesiramo o cijeni i ostalim uvjetima nabave. Onda smo ja i ml. Marijan Tjinkul iz Lupaka stupili u kontakt s gospodinom Katulcem iz Velike Gorice i naru ili izradnju tih instrumenata. Kada smo u siječnju 2013. otišli tamo na sve eni tjedan, ve su bile izrađene četiri tambure, koje smo ponijeli doma. Nakon nekog vremena dovršile su se i ostale šest, pa onda je ambasada za sve to platila, preko Hrvatske Matice Iseljenika, 3600 eura"

Tamburice

su stajale pod inventarom u klockoti kod župnom domu bez da ih iko dotakne sve do pred kraj 2015. kada, na poziv veleasnog Petra Dobre, u Klokoti stiže veleasni Branko Kornfeind, župnik u austrijskom gradišću, u i, pored toga, vrstan tamburaš. On skuplja sve mlade interesirane u sviranju tamburica i po inje ih podučava. Za po etak stvara dvije grupe: klinci i odrasli, ali kasnije, zbog nestanka vremena osredoto uje se samo na odrasle, koje i dandanas podučava.

Od

tada dolazi još dva puta nakratko u Klokoti, za Uskrs i na početku kolovoza 2016. Uvijek u svakom takvom kratkom posjetu izravno vježba s novostvorenim zborom, ali najviše vremena podučava ga preko interneta, na način da šalje tamburašima note i upute za sviranje neke nove pjesme.

Prvi

nastup klockoti kod tamburaškog zbora izveo je u prepunoj klockoti kod crkvi, 12. lipnja ove godine, kada je četrdeset pet mladih i djevojaka dobilo sakrament svete potvrde. Od tada, sve do datuma kada je ovaj članak napisan, nastupali su još pet puta u klockoti kod vodni kod crkvi na svetim misama u nedjelji.

Možda

je jednog dana, ova ili neka druga grupica tamburaša zasvirati i na nekom karnevalskom veselju! Tko zna?!

Daniel Lucacela